

Reflexió a távoktatási bemutatómunkámhoz

Holyba Friderika 2021. 04. 22.

Távoktatási modulom a 9. évfolyamos földrajz tantárgy keretein belül, A vízburok földrajza témakörben helyezkedik el. A leckét megelőzően a tanulók megismerték a tengerek és óceánok közötti különbséget, a tengervíz mozgásait, valamint a tengerpart formálását. A fejezetnyitó órában a vízzel és annak jelentőségével foglalkozott, mely szintén egy kreativitást és környezettudatosságot fejlesztő tanóra volt. A távoktatási modulom pedig a tengerek jelentőségével foglalkozott, ahol szintén a kreativitás és a környezetvédelem (tengerek és óceánok megóvása) volt fókuszba helyezve.

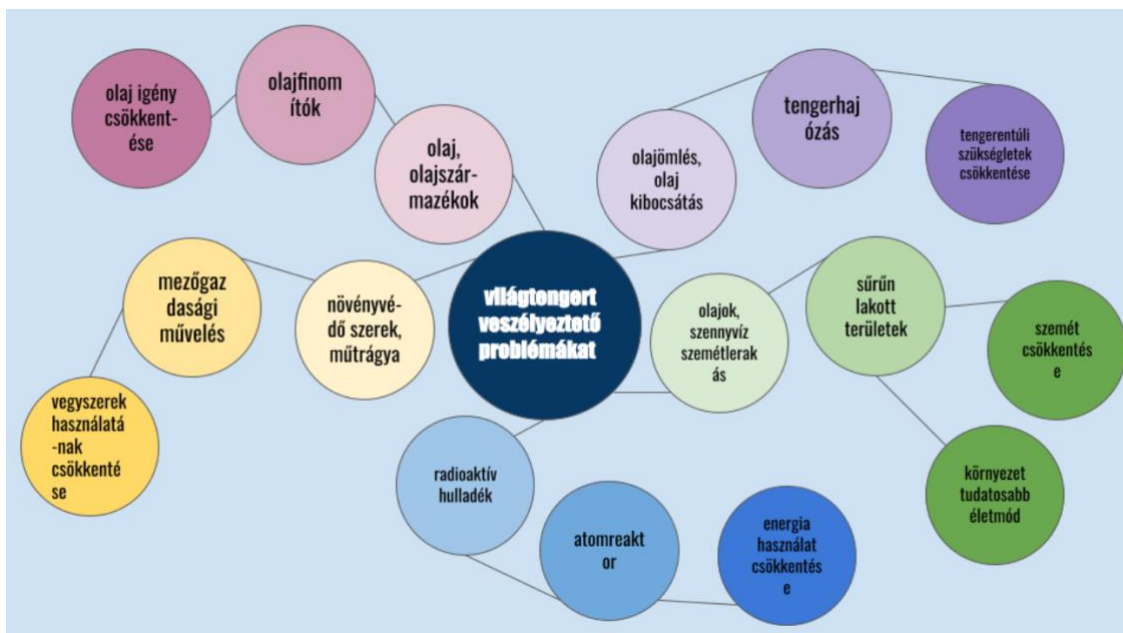
A lecke feldolgozását **térkép- és ábraelemzéses feladattal** kezdtem. Ennek oka, hogy egyszerűbb, de hasznos módon hangolódjanak rá a munkára és a témakörre. A térkép-, ábra- és szövegelemzések közül legalább egy mindig megjelenik az órai munkánk során, hogy rutint szerezzenek az információfeldolgozásban és fejlesszék készségüket. Ehhez kapcsolódóan alkottam meg a következő feladatomat, ahol szemelvények, képek és ábrák segítségével kell információt gyűjteniük, majd a megszerzett információk alapján **gondolattérképet készíteniük**. Ennél a résznél a tananyag negatív oldalát céloztam meg, vagyis az óceánokra leselkedő veszélyeket. A gondolattérkép elkészítésénél azonban egy olyan szempontot is megadtam, hogy gyűjtsenek megelőzési vagy megoldási lehetőségeket a veszélyekre és problémákra. Itt a célom nem csak oktatási, hanem nevelési célzatú is volt: ha problémákkal szembesülünk, nem elfogadjuk őket, hanem alternatívákat keresünk a megoldásra. A megoldások és megelőzési javaslatok nem voltak kinyerhetők a rendelkezésre bocsátott forrásokból, hanem nekik kellett kutakodniuk az interneten vagy saját képzelőerőjüket használni. A szép és esztétikusan elkészített gondolattérképek a kreativitást és önkifejezést hivatottak fejleszteni. A következő feladatuk egy **videó megtekintése** volt. Ezzel vezetem be a következő feladatot, ami **saját reklámfilm készítése**. Ehhez pedig saját logót kellett tervezniük. Mindkét feladat esetében elsődleges célom a kreativitás és önkifejezés fejlesztése volt, miközben a tengerek és óceánok védelmét egy pozitív oldalból közelítik meg: azokat a dolgokat emelik ki, amelyeket az óceánoknak köszönhetünk és elengedhetetlenek életünkben. A megtekintett videó pedig egyfajta reklámfilm, amely mintát is nyújtott a sajátjuk elkészítésében. Ennél a feladatnál egy olyan kérdést is feltettem nekik, hogy miért – vagy miért nem – tetszett nekik a kisfilm. Ezzel az volt a célom, hogy megvizsgálják kritikus szempontból, hogy aztán saját kisfilmüknél azt a hibát ne kövessék el, vagy éppen bizonyos tetszetős szempontokat belevigyenek a sajátjukba is.

A feladatok elvégzésére tetszőleges eszközöket használhattak: különféle videó és képszerkesztő programok, logótervezés online vagy akár saját kezűleg. Segítség esetén a *Teams* felületén értek el engem, azonban a korábbi feladatokból adódóan nem okozott nehézséget nekik egyik feladat elvégzése sem. Digitális kompetenciáik fejlesztéséhez is hozzájárulnak az efféle gyakorlatok és feladatok.

A feladatok elvégzését követően a *Microsoft Teams* felületére töltik vissza elkészült produktumaikat a diákok. A feladatok megtekintése után írásban jelzek nekik vissza, kiemelve a pozitív dolgokat és a fejlesztendő területekre is felhívom figyelmüket. Az **írásbeli visszajelzésben** csatolom elért pontszámaikat is, amely az előre létrehozott szempontrendszer alapján történik.

A távoktatási modul oktatási céljai a tanulók többségénél teljesültek. Megismerték a tengereket, óceánokat fenyegető problémákat, erre megoldási és megelőzési javaslatokat tudtak hozni. A veszélyeken túl a védelmük fontosságára is felhívtam figyelmüket. Azért emeltem ki, hogy a diákok többségénél, mert készültek hiányos, csak 1-2 problémát feldolgozó gondolattérképek is. A térkép és ábraelemzős feladatokat szintén jól oldották meg.

Az képzési-fejlesztési céljaimra visszatekintve elmondhatom, hogy az információfeldolgozás és az összefüggések felismerése szinte minden tanuló esetében megvalósult.

Egy tanuló gondolattérképe

Az új, megszerzett ismereteiket nem egyedül gondolattérképek formájában, hanem kisfilmekben is feldolgozták. A reklámfilmek szintén nagyon jól sikerültek. Felépítésüket tekintve is igen sokszínűek lettek: képek, videórészletek, hanganyag és zenei aláfestéssel tették egyedivé produktumaikat. Véleményem szerint a kreativitás és a digitális kompetencia fejlesztése sikeresen megvalósult. Tartalmi szempontból vizsgálva a kisfilmeket elmondhatom, hogy többségük elegendő mennyiségű információt tartalmazott. Azonban ennél a szempontnál némi hiányosságot érzek. A feladatuk az volt, hogy 3 olyan pozitív dolgot válasszanak ki, amelyeket az óceánoknak, tengereknek köszönhetünk és azokat részletesebben bemutatva, azokat felhasználva hívják fel az emberek figyelmét az óceánok védelmére. A diákok kiválasztották a számukra 3 legszimpatikusabb dolgot és plusz információval is szolgáltak, azonban ezek minőségével kapcsolatban nem vagyok megelégedve. Úgy ítélt meg, hogy a plusz információk leginkább olyanok, amelyeket már korábban és tudtak, nem ástak le a téma mélyére, nem kutakodtak utána az interneten. Oktatási célom az lett volna, hogy egy kicsit részletesebben, mélyebb, gazdagabb és informatívabb elemekkel is szolgáljanak. Ezt a következőkben úgy küszöbölném ki, hogy mind a 9 választható elemhez segítő kérdéseket teszek fel, melyekre várom a választ. A logótervezős feladatban is hiányosságokat véltem felfedezni. Korábban nem csináltunk logót és nem tudtam, hogy egyáltalán valaha készítettek-e hasonló feladatot. Így logóik kis rajzok voltak, de nem fogták meg a lényegét. A jövőben ezt is úgy csinálnám, hogy előtte átbeszelném a diákokkal a jó logó elemeit és szempontokat adnék meg elkészítésükhöz.

A feladatok javításával nem volt problémám. Az előre elkészített szempontrendszerem nagyban segítette mind a gondolattérkép, mind a kisfilm értékelését. Fontosnak tartom, hogy ezek a szempontrendszerek előre létre legyenek hozva, hogy a diák is lássa, mik szerint lesz értékelve munkája, illetve később a tanári javítás is eredményesebb.

Összességében nézve a modullal elégedett vagyok, mert a legtöbb kitűzött célom sikeresen megvalósult. A tanulók eredményei is egyre jobbak az ilyen jellegű feladatok elvégzésekor. Eleinte egyszerűbb videókat gyártottak, míg a mostani alkalomra már kreatívabb és bátrabb kivitelezések születtek. Fontosnak tartom az önkifejezés és kreativitás fejlesztését, hiszen az élet számos területén hasznukra lehet. Az olyan leckéknél, amelyek jobban megengednek ilyen jellegű témafeldolgozást, szívesen választom ezt a megoldást és a diákok válaszaiból is azt érzem, hogy kedvüket lelik bennük.